

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษาวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมเสี่ยงต่อยาเสพติดของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนดงหลวงวิทยา อำเภอดงหลวง จังหวัดมุกดาหาร เป็นการศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมเสี่ยงต่อยาเสพติดของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนดงหลวงวิทยา อำเภอดงหลวง จังหวัดมุกดาหาร ผู้วิจัยได้นำผลมาสรุป ดังนี้

1. สรุปผล
2. อภิปรายผล
3. ข้อเสนอแนะ

5.1 สรุปผล

การศึกษาวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมเสี่ยงต่อยาเสพติดของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนดงหลวงวิทยา อำเภอดงหลวง จังหวัดมุกดาหาร ผู้วิจัยจะได้เสนอผลการวิจัย ดังนี้

5.1.1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยจำแนกตามเพศ พบว่าเพศของกลุ่มตัวอย่างมากที่สุด ได้แก่ เพศหญิง จำนวน 104 คน คิดเป็นร้อยละ 52.00 รองลงมา ได้แก่ เพศชาย จำนวน 96 คน คิดเป็นร้อยละ 48.00 จำแนกตามระดับชั้นที่กำลังศึกษา พบว่า ระดับชั้นที่กำลังศึกษาของกลุ่มตัวอย่างมากที่สุด ได้แก่ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 จำนวน 75 คน คิดเป็นร้อยละ 37.50 รองลงมา ได้แก่ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 67 คน คิดเป็นร้อยละ 33.50 และระดับชั้นที่กำลังศึกษาของกลุ่มตัวอย่างน้อยที่สุด ได้แก่ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 58 คน คิดเป็นร้อยละ 29.00 จำแนกตามอายุ พบว่า อายุของกลุ่มตัวอย่างมากที่สุด ได้แก่ อายุ 14 ปี จำนวน 72 คน คิดเป็นร้อยละ 36.00 รองลงมา ได้แก่ อายุ 13 ปี จำนวน 57 คน คิดเป็นร้อยละ 28.50 อายุ 15 ปี จำนวน 39 คน คิดเป็นร้อยละ 19.50 และอายุของกลุ่มตัวอย่างน้อยที่สุด ได้แก่ อายุ 12 ปี จำนวน 32 คน คิดเป็นร้อยละ 16.00

5.1.2 ผลการวิเคราะห์ระดับพฤติกรรมเสี่ยงต่อยาเสพติดของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนดงหลวงวิทยา อำเภอดงหลวง จังหวัดมุกดาหาร

ผลการวิเคราะห์ระดับพฤติกรรมเสี่ยงต่อยาเสพติดของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนดงหลวงวิทยา อำเภอดงหลวง จังหวัดมุกดาหาร โดยรวมอยู่ในระดับน้อยที่สุด ($\bar{X} = 1.56$)

เมื่อจำแนกเป็นรายด้าน พบว่า ระดับพฤติกรรมเสี่ยงอยู่ในระดับน้อย 2 ด้าน ได้แก่ ด้านการไม่รับผิดชอบต่อสุขภาพ ($\bar{X} = 2.20$) และด้านการไม่เข้าใจตนเอง ($\bar{X} = 1.86$) ระดับพฤติกรรมเสี่ยงอยู่ในระดับน้อยที่สุด 4 ด้าน ได้แก่ ด้านการใช้เวลาว่างไม่เกิดประโยชน์ ($\bar{X} = 1.60$) ด้านการแสดงออกเนื่องจากความเครียด ($\bar{X} = 1.52$) ด้านการนำสารเสพติดเข้าสู่ร่างกาย ($\bar{X} = 1.10$) และด้านการคบเพื่อนที่ติดยาเสพติด ($\bar{X} = 1.06$)

5.1.3 ผลการวิเคราะห์ระดับพฤติกรรมเสี่ยงต่อยาเสพติดของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนดงหลวงวิทยา อำเภอดงหลวง จังหวัดมุกดาหาร ผลการวิจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมเสี่ยงต่อยาเสพติดของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนดงหลวงวิทยา อำเภอดงหลวง จังหวัดมุกดาหาร

5.1.3.1 ปัจจัยที่นำมาศึกษา ทั้ง 9 ตัวแปร มีความสัมพันธ์พหุคูณกับพฤติกรรมเสี่ยงต่อยาเสพติดของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนดงหลวงวิทยา อำเภอดงหลวง จังหวัดมุกดาหาร (y) เท่ากับ 0.525 ($R = .525$) แสดงว่า ตัวแปรอิสระทั้ง 9 ตัวแปร รวมกันมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมเสี่ยงต่อยาเสพติดของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนดงหลวงวิทยา อำเภอดงหลวง จังหวัดมุกดาหาร (y) โดยมีค่าความสัมพันธ์ปานกลาง

5.1.3.2 ปัจจัยที่นำมาศึกษา ทั้ง 9 ตัวแปร มีผลต่อการเปลี่ยนแปลง หรือการผันแปรกับพฤติกรรมเสี่ยงต่อยาเสพติดของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนดงหลวงวิทยา อำเภอดงหลวง จังหวัดมุกดาหาร (y) เท่ากับ .275 ($R^2 = .275$) แสดงว่าตัวแปรอิสระทั้ง 9 ตัวแปร สามารถอธิบายพฤติกรรมเสี่ยงต่อยาเสพติดของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนดงหลวงวิทยา อำเภอดงหลวง จังหวัดมุกดาหาร (y) ได้ร้อยละ 27.50

5.1.3.3 ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมเสี่ยงต่อยาเสพติดของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนดงหลวงวิทยา อำเภอดงหลวง จังหวัดมุกดาหาร (y) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มีจำนวน 3 ตัวแปร สอดคล้องกับสมมติฐานของการวิจัยที่ตั้งไว้ เรียงลำดับจากตัวแปรที่มีผลต่อการผันแปรในตัวแปรตามในแบบคะแนนมาตรฐานมากที่สุดไปหาน้อย ดังนี้

- 1) ด้านอิทธิพลจากคาราและสื่อต่าง ๆ (X_9 Beta = .285)
- 2) ด้านสิ่งแวดล้อมในโรงเรียน (X_6 Beta = .232)
- 3) ด้านทัศนคติเกี่ยวกับยาเสพติด (X_2 Beta = .154)

สามารถสร้างสมการถดถอย ได้ดังนี้

สมการถดถอยในรูปคะแนนดิบ คือ $Y = a + b_1 x_1 + b_2 x_2 + \dots + b_n x_n$

แทนค่าในสูตร $Y = .640 + .119 (x_0) + .181 (x_6) + .121 (x_2)$

สมการถดถอยในรูปคะแนนมาตรฐาน คือ $Z = B_1 z_1 + B_2 z_2 + \dots + B_n z_n$

แทนค่าในสูตร $Z = .285 (z_0) + .232 (z_6) + .154 (z_2)$

เมื่อ Y และ Z = พฤติกรรมเสี่ยงต่อยาเสพติดของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนดงหลวงวิทยา อำเภอดงหลวง จังหวัดมุกดาหาร

ส่วนตัวแปรอิสระอีก 6 ตัวแปร ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ได้แก่ ด้านความรู้เกี่ยวกับยาเสพติด (x_1) ด้านการรับรู้ภาวะสุขภาพ (x_3) ด้านรายได้ (x_4) ด้านสิ่งแวดล้อมในที่พักอาศัยและชุมชน (x_5) ด้านความสัมพันธ์ภายในครอบครัว (x_7) ด้านการปฏิบัติตนของบุคคลรอบข้าง (x_8)

5.1.4 ผลการวิเคราะห์ข้อเสนอแนะปัจจัยที่มีผลพฤติกรรมเสี่ยงต่อยาเสพติดของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนดงหลวงวิทยา อำเภอดงหลวง จังหวัดมุกดาหาร

จากผลการวิเคราะห์ข้อเสนอแนะปัจจัยที่มีผลพฤติกรรมเสี่ยงต่อยาเสพติดของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนดงหลวงวิทยา อำเภอดงหลวง จังหวัดมุกดาหาร พบว่าส่วนใหญ่เป็นข้อเสนอแนะแนวทางเพื่อป้องกันพฤติกรรมเสี่ยงต่อยาเสพติด ดังนี้ ไม่ควรเข้าไปยุ่งเกี่ยวกับยาเสพติด ไม่ควรเข้าไปยุ่งเกี่ยวกับคนที่ขายยาเสพติด และไม่ควรเข้าไปยุ่งเกี่ยวกับคนที่เสพยาเสพติด ควรให้ครู อาจารย์ ผู้ปกครอง รวมถึงทุกคนในชุมชนให้ช่วยกันสอดส่องดูแลเอาใจใส่นักเรียนให้มากขึ้นมากขึ้น ควรแนะนำให้รู้ถึงโทษและพิษภัยของยาเสพติด ควรจัดกิจกรรมรณรงค์ให้ความรู้และต่อต้านยาเสพติด หรือจัดกีฬาันทนาการ ควรออกกฎหมายที่เข้มงวด รุนแรงมากกว่านี้

5.2 อภิปรายผล

จากผลการวิจัยเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลพฤติกรรมเสี่ยงต่อยาเสพติดของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนดงหลวงวิทยา อำเภอดงหลวง จังหวัดมุกดาหาร ที่ได้จากเครื่องมือการวิจัยเป็นแบบสอบถาม มีประเด็นที่น่าสนใจพอที่จะนำมาอภิปราย เพื่อตอบวัตถุประสงค์ของการวิจัย ดังนี้

สมมติฐานที่ 1 ระดับพฤติกรรมเสี่ยงต่อยาเสพติดของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนดงหลวงวิทยา อำเภอดงหลวง จังหวัดมุกดาหาร อยู่ในระดับมาก

ผลการวิจัย พบว่า ระดับพฤติกรรมเสี่ยงต่อยาเสพติดของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนดงหลวงวิทยา อำเภอดงหลวง จังหวัดมุกดาหาร โดยรวมอยู่ในระดับน้อยที่สุด ($\bar{X} = 1.56$)

เมื่อจำแนกเป็นรายด้าน พบว่า ระดับพฤติกรรมเสี่ยงอยู่ในระดับน้อย 2 ด้าน ได้แก่ ด้านการไม่รับผิดชอบต่อสุขภาพ ด้านการไม่เข้าใจตนเอง ระดับพฤติกรรมเสี่ยงอยู่ในระดับน้อยที่สุด 4 ด้าน ได้แก่ ด้านการใช้เวลาว่างไม่เกิดประโยชน์ ด้านการแสดงออก เนื่องจากความเครียด ด้านการนำสารเสพติดเข้าสู่ร่างกาย และด้านการคบเพื่อนที่คิดยาเสพติด ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ด้านการไม่รับผิดชอบต่อสุขภาพ ตามหลักสูตรวิชาแล้ววัยรุ่นเป็นวัยที่กำลังเจริญเติบโตอย่างรวดเร็ว ทั้งทางร่างกาย และจิตใจ เป็นวัยที่สนุกสนาน ไม่ห่วงหรือไม่กังวลต่อสุขภาพของตนเอง คิดว่าตัวเองแข็งแรง ไม่เจ็บไม่ป่วยง่าย แต่เนื่องจากครูอาจารย์ และพ่อแม่ผู้ปกครองได้ให้ความรู้คำแนะนำเกี่ยวกับเรื่องการดูแลสุขภาพ และโภชนาการให้นักเรียน แนะนำให้นักเรียนรักษาความสะอาดร่างกาย และเครื่องนุ่งห่ม เน้นย้ำให้นักเรียนรับประทานอาหารเช้าให้ตรงเวลา และรับประทานอาหารเช้าให้ครบ 5 หมู่ พ่อแม่ผู้ปกครองได้ดูแลเอาใจใส่เป็นอย่างดี พานักเรียนไปหาหมอ เมื่อเจ็บป่วยหรือไม่สบาย และแนะนำให้นักเรียนออกกำลังกายอย่างสม่ำเสมอ อีกทั้งยังเป็นการส่งเสริมให้นักเรียนมีความรับผิดชอบต่อสุขภาพของตนเอง จึงทำให้นักเรียนมีพฤติกรรมเสี่ยงต่อยาเสพติดอยู่ในระดับน้อย

ด้านการไม่เข้าใจตนเอง ในด้านนี้ผู้วิจัยตั้งข้อสังเกตว่าโดยทั่วไป วัยรุ่นเป็นวัยที่มีการเปลี่ยนแปลงทั้งทางร่างกาย และจิตใจ เป็นวัยที่กำลังเรียนรู้ และยังไม่สามารถค้นพบตัวตนของตนเอง ทำให้เกิดความสับสนในความคิดของตนเอง อาจยังแยกแยะไม่ออก ว่าสิ่งไหนผิด หรือสิ่งไหนถูก บางครั้งก็เกิดความสับสนในการกระทำของตนเอง ไม่แน่ใจว่าสิ่งที่กำลังทำอยู่ ถูกหรือผิด แต่ในบริบทของนักเรียนในพื้นที่งานวิจัย นักเรียนได้รับการดูแลเอาใจใส่ อบรมสั่งสอนจากพ่อแม่ผู้ปกครอง รวมทั้งได้รับคำปรึกษาและแนะนำในเรื่องต่าง ๆ ทั้งเรื่องการเรียนรู้ การดำเนินชีวิต รวมถึงการแก้ปัญหาต่าง ๆ ช่วยให้นักเรียนมีความเข้าใจตนเองมากขึ้น จึงทำให้นักเรียนมีพฤติกรรมเสี่ยงต่อยาเสพติดอยู่ในระดับน้อย

ด้านการใช้เวลาว่างไม่เกิดประโยชน์ เวลาเป็นทรัพยากรที่มีคุณค่าอย่างหนึ่งของมนุษย์ นอกจากเวลาที่ใช้ในการทำงาน และการศึกษาเล่าเรียนแล้ว ทุกคนย่อมมีเวลาว่าง เพื่อการพักผ่อน ซึ่งเป็นสิ่งจำเป็นต่อร่างกาย หากปล่อยให้เวลาว่างล่วงเลยไปโดยไม่ทำอะไรเลย เท่ากับเป็นการใช้เวลาอย่างไม่คุ้มค่า ยิ่งกว่านั้นหากใช้เวลาว่างในสิ่งที่ไม่เป็นประโยชน์จะก่อให้เกิดโทษทั้งต่อตนเอง และสังคม เช่น การเสพยาเสพติด เนื่องจากนักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างได้ใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ โดยการออกกำลังกาย เล่นกีฬา อ่านหนังสือ วาดภาพ เล่นดนตรี ช่วยพ่อแม่ผู้ปกครองทำงานบ้าน จึงทำให้นักเรียนมีพฤติกรรมเสี่ยงต่อยาเสพติดอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ด้านการแสดงออกเนื่องจากความเครียด เนื่องจากวัยรุ่นเป็นวัยที่มีการเปลี่ยนแปลงทั้งด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สติปัญญาและสังคมอย่างรวดเร็วจากวัยเด็กสู่ผู้ใหญ่ เป็นวัยที่มีการปรับตัว สับสน มีปัญหาหนัก วัยรุ่นส่วนใหญ่จึงเกิดความเครียด สำหรับนักเรียนบางคนก็สามารถ

รับมือกับความเครียดได้อย่างเหมาะสม แต่บางคนที่มีรับมือได้ไม่ดีพอ นั้น อาจทำให้ความเครียดที่เกิดขึ้นนำไปสู่พฤติกรรมเสี่ยงต่อยาเสพติดได้ แต่ในกรณีของกลุ่มตัวอย่าง ทางโรงเรียนได้จัดกิจกรรมให้นักเรียนได้ทำเพื่อผ่อนคลายความเครียดจากการเรียน เช่น กีฬา, ดนตรี และพ่อแม่ผู้ปกครอง รวมทั้งครูอาจารย์ให้ความรัก ความอบอุ่น ดูแลเอาใจใส่ ไม่คุด่า ทูบตี จึงทำให้นักเรียนมีพฤติกรรมเสี่ยงต่อยาเสพติดอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ด้านการนำสารเสพติดเข้าสู่ร่างกาย เนื่องจากวัยรุ่นเป็นวัยที่มีความอยากรู้อยากเห็น อยากรทดลอง มีความเป็นตัวของตัวเองสูง เด็กวัยนี้จะเริ่มแยกตัวเองออกจากครอบครัว ออกนอกบ้านไปรวมกลุ่มกับเพื่อนรุ่นราวคราวเดียวกัน บางครั้งจะติดกลุ่มเพื่อนมากไป เชื่อถือและรับฟังเพื่อนมากกว่าพ่อแม่ วัยรุ่นส่วนใหญ่เชื่อว่าการดื่มสุรา จะช่วยให้มีความสุขสนุกสนาน หรือเป็นที่ยอมรับของกลุ่มเพื่อน แต่ในกลุ่มนักเรียนของโรงเรียนดงหลวงวิทยา อาจมีทัศนคติว่า เมื่อดื่มเข้าไปมาก ๆ จะทำให้ขาดความยับยั้งชั่งใจ ควบคุมตนเองไม่ได้ จนนำไปสู่การเสี่ยงต่อการเสพยาเสพติด ประกอบกับครูอาจารย์ และพ่อแม่ผู้ปกครองได้ให้ความรู้เกี่ยวกับโทษ และพิษภัยของยาเสพติดแก่นักเรียน ทำให้นักเรียนป้องกันตนเองจากยาเสพติด และหลีกเลี่ยงการนำสารเสพติดเข้าสู่ร่างกาย จึงทำให้นักเรียนมีพฤติกรรมเสี่ยงต่อยาเสพติดอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ด้านการคบเพื่อนที่ติดยาเสพติด เนื่องจากนักเรียนมีความมุ่งมั่นต่อการศึกษา ได้รับการอบรมสั่งสอนจากครูอาจารย์ พ่อแม่ผู้ปกครองให้ความรัก ความอบอุ่น มีความห่วงใย ดูแลเอาใจใส่ ให้ความรู้เกี่ยวกับโทษและพิษภัยของยาเสพติด และเพื่อนนักเรียนส่วนใหญ่ก็อยู่ในลักษณะเดียวกัน ประกอบกับนักเรียนเลือกคบเพื่อนที่ไม่เสพยาเสพติด หลีกเลี่ยงเพื่อนที่มีแนวโน้มว่าจะชักนำให้เกิดพฤติกรรมเสี่ยงต่อยาเสพติด นักเรียนจึงปฏิเสธทันที เมื่อมีเพื่อนชวนให้เสพยาเสพติด และกลัวว่าหากเสพยาเสพติด แล้วถูกเจ้าหน้าที่ตำรวจจับ อาจทำให้เสียอนาคตทางการศึกษา จึงทำให้นักเรียนมีพฤติกรรมเสี่ยงต่อยาเสพติดอยู่ในระดับน้อยที่สุด

สอดคล้องกับผลการวิจัยของ วาสนา พัฒนกิจาร (2551, น. 56) ได้ศึกษาปัจจัยที่สัมพันธ์กับพฤติกรรมการใช้ยาบ้าของนักเรียนในจังหวัดราชบุรี ผลการศึกษาพบว่า สาเหตุการใช้ยาบ้าเกิดจากการถูกชักชวนของเพื่อน และการทำตามกลุ่มเพื่อน ซึ่งเป็นสิ่งที่สามารถเกิดขึ้นได้กับวัยรุ่นที่อยู่ในช่วงวัยที่ต้องการการยอมรับจากกลุ่มเพื่อน รวมถึงการกดดันจากกลุ่มก็ส่ง ผลต่อพฤติกรรมการเสพยาบ้า แต่ถ้าไม่ได้อยู่ในกลุ่มเพื่อนที่เสพยาเสพติด ก็จะเสี่ยงต่อการเสพยาบ้าอยู่ในระดับน้อยที่สุด สอดคล้องกับผลการวิจัยของ ภัทธมน เฝิงส้ม (2554, น. 50) ศึกษาเรื่อง พฤติกรรมการเสพยาบ้าของนักเรียนมัธยมศึกษาในโครงการตำรวจประสานงานประจำโรงเรียน เพื่อศึกษาสภาพการณ์ และสภาพทั่วไปของการใช้ยาบ้าในเด็กและเยาวชนในสถาน ศึกษาในจังหวัดนนทบุรี พบว่า สาเหตุที่ชักนำให้มีการเสพยาบ้าเกิดจากการอยากลอง หรือคึกคะนอง และถูกชวนจากเพื่อน แต่ถ้าไม่ได้

อยู่ในกลุ่มเพื่อนที่เสพยาเสพติด ก็จะส่งผลต่อการเสพยาบ้าอยู่ในระดับน้อยที่สุด สอดคล้องกับผลการวิจัยของ สมิต วัฒนธัญญกรรม และคณะ (2556, น. 50) ศึกษาการแพร่ระบาดของสารเสพติดและปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการเสพยาเสพติดของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา ในจังหวัดปทุมธานี โดยศึกษาในนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 - 6 จำนวน 1,530 คน ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนมีพฤติกรรม การเสี่ยงต่อการเสพยาบ้า ร้อยละ 6.93

สมมติฐานที่ 2 ปัจจัยที่นำมาวิเคราะห์สามารถพยากรณ์พฤติกรรมเสี่ยงต่อยาเสพติดของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนดงหลวงวิทยา อำเภอดงหลวง จังหวัดมุกดาหาร ได้แก่ ความรู้เกี่ยวกับยาเสพติด ทักษะคิดเกี่ยวกับยาเสพติด การรับรู้ภาวะสุขภาพ รายได้ สิ่งแวดล้อมในที่พักอาศัย และชุมชน สิ่งแวดล้อมในโรงเรียน ความสัมพันธ์ภายในครอบครัว การปฏิบัติตนของบุคคลรอบข้าง และอิทธิพลจากคาราและสื่อต่าง ๆ

ผลการวิจัยพบว่า ตัวแปรพยากรณ์ที่มีผลต่อพฤติกรรมเสี่ยงต่อยาเสพติดของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนดงหลวงวิทยา อำเภอดงหลวง จังหวัดมุกดาหาร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มีจำนวน 3 ด้าน ได้แก่ ด้านอิทธิพลจากคาราและสื่อต่าง ๆ ด้านสิ่งแวดล้อมในโรงเรียน ด้านทักษะคิดเกี่ยวกับยาเสพติด ซึ่งเป็นไปตามที่สมมติฐานตั้งไว้ ดังนี้

1. ปัจจัยด้านอิทธิพลจากคาราและสื่อต่างๆ มีผลต่อพฤติกรรมเสี่ยงต่อยาเสพติดของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนดงหลวงวิทยา อำเภอดงหลวง จังหวัดมุกดาหาร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ผู้วิจัยตั้งไว้ เนื่องจากว่าในปัจจุบันอินเทอร์เน็ตเป็นช่องทางการสื่อสารที่อำนวยความสะดวกในการสืบค้นข้อมูลเพื่อทำงาน และการเรียนรู้ที่นิยมใช้กันมาก จึงก่อให้เกิดกระแสความนิยมสื่อออนไลน์ ทำให้อิทธิพลจากคารา และสื่อต่าง ๆ มีผลต่อตัวนักเรียนเป็นอย่างมาก ซึ่งวัยรุ่นเป็นวัยที่ยังไม่สามารถค้นพบตัวตนของตนเอง จึงได้มองหาตัวตนแบบที่ตัวเองต้องการสิ่งที่ใกล้เคียงที่สุด คือ สื่อต่าง ๆ จึงเกิดพฤติกรรมการเล่นแบบคารา นักร้อง นักแสดง หรือเลียนแบบบุคคลต่าง ๆ ตามสื่อหนังสือ, พิมพ์, วิทยู, โทททัศน์ และอินเทอร์เน็ต ดังนั้นพ่อแม่ผู้ปกครองต้องให้ความสำคัญกับเรื่องนี้ เป็นพิเศษ ดูแลเอาใจใส่ คอยสังเกตพฤติกรรมของนักเรียนว่ามีพฤติกรรมเลียนแบบคาราและสื่อต่าง ๆ หรือไม่ คอยให้คำปรึกษาแนะนำ สั่งสอนให้นักเรียนได้รู้ว่าสิ่งที่คารา และสื่อต่าง ๆ แสดงออกมานั้น ถูกหรือผิดอย่างไร ถ้าหากนักเรียนเลียนแบบพฤติกรรมของคาราและสื่อต่างๆ แล้วผลที่ตามมาจะเป็นอย่างไร จึงมีส่วนสำคัญและมีผลต่อพฤติกรรมเสี่ยงต่อยาเสพติดของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนดงหลวงวิทยา อำเภอดงหลวง จังหวัดมุกดาหาร

2. ปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อมในโรงเรียน มีผลต่อพฤติกรรมเสี่ยงต่อยาเสพติดของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนดงหลวงวิทยา อำเภอดงหลวง จังหวัดมุกดาหาร อย่างมีนัยสำคัญ

ทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ผู้วิจัยตั้งไว้ เนื่องจากสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนปลอดภัย จากยาเสพติด ไม่มีการแพร่ระบาดของยาเสพติด ไม่มีการค้าขาย หรือเสพยาเสพติดในโรงเรียน มีครู เวิร์ตตรวจดูแลดูแลสถานที่ต่าง ๆ ทั่วโรงเรียน ตรวจตราในห้องน้ำ จุดอับ และมุมลับตาต่าง ๆ ทำให้ในโรงเรียน และรอบ ๆ บริเวณโรงเรียน ไม่มีที่ ที่จะเป็สถานที่ที่มั่วสุมของนักเรียน ทางโรงเรียน ได้ให้ความสำคัญของปัญหาเสพติด จึงได้กำหนดแนวทาง เพื่อป้องกันปัญหาเสพติด โดยจัดให้มี ครูอาจารย์รับผิดชอบการดำเนินงาน และให้คำแนะนำในการป้องกันปัญหาเสพติด สร้างเครือข่าย แกนนำด้านยาเสพติด เครือข่ายครูแกนนำป้องกันยาเสพติดในสถานศึกษา ครูอาจารย์ได้ช่วยกัน ป้องกัน และแก้ไขปัญหายาเสพติดในเบื้องต้นโดยการสอดแทรกใน กระบวนการจัดการเรียนการสอน เช่น สอดแทรกความรู้ ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับยาเสพติดในการเรียน จัดป้ายนิเทศการรณรงค์ต่อต้าน ยาเสพติด ลด ละ เลิก เหล้าบุหรี่ในครอบครัว จัดกิจกรรมในรูปแบบที่หลากหลาย เพื่อตอบสนอง ความสนใจ และสอดคล้องกับความถนัดของนักเรียน เช่น จัดการแข่งขันกีฬา จัดการประกวดดนตรี ประกวดร้องเพลง ครูอาจารย์ได้ดูแลเอาใจใส่ และเข้มงวดกับนักเรียนในแต่ละระดับชั้นของตนเอง เป็นอย่างมาก จึงมีส่วนสำคัญและมีผลต่อพฤติกรรมเสี่ยงต่อยาเสพติดของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา ตอนต้น โรงเรียนดงหลวงวิทยา อำเภอดงหลวง จังหวัดมุกดาหาร สอดคล้องกับผลการวิจัยของ สุรศักดิ์ เลาหิบุญลย์กุล (2557, น. 51) เรื่อง อิทธิพลของปัจจัยด้านสังคมครอบครัว และสิ่งแวดล้อม ที่มีต่อการเสพยาเสพติดของนักเรียนมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานคร พบว่า ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อม รอบโรงเรียน ประกอบด้วยตัวแปร การมีแหล่งมั่วสุม, การมีแหล่งบันเทิง, การมีหอพัก, บ้านเช่าที่ ใช้เป็นแหล่งมั่วสุม, การมีแหล่งเสพยาเสพติด และการมีแหล่งค้ายาเสพติด มีผลต่อการเสพยาเสพติด ของนักเรียน และพบว่า โรงเรียนส่วนใหญ่มีปัญหาที่สำคัญ คือ การมีแหล่งมั่วสุม แหล่งเสพยาเสพติด และแหล่งค้ายาเสพติดรอบโรงเรียน

3. ปัจจัยด้านทัศนคติเกี่ยวกับยาเสพติดมีผลต่อพฤติกรรมเสี่ยงต่อยาเสพติดของ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนดงหลวงวิทยา อำเภอดงหลวง จังหวัดมุกดาหาร อย่างมี นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ผู้วิจัยตั้งไว้ เนื่องจากนักเรียนได้รับการปลูกฝัง ให้มีทัศนคติที่ไม่ดีต่อยาเสพติดจากครูอาจารย์ และพ่อแม่ผู้ปกครอง ประกอบกับได้รับความรู้ข่าวสาร เกี่ยวกับยาเสพติดจากสื่อต่าง ๆ ทั้งทางทีวี และอินเทอร์เน็ตเป็นประจำ จึงทำให้นักเรียนได้รู้ถึงโทษ และพิษภัยของยาเสพติด ส่งผลทำให้นักเรียนมีทัศนคติที่ไม่ดีต่อยาเสพติด รู้ว่ายาเสพติดเป็นสิ่งที่ไม่ดี ไม่มีประ โยชน์ต่อร่างกาย และยาเสพติดเป็นสิ่งที่เลิกได้ยาก ทั้งยังก่อให้เกิดปัญหาต่าง ๆ ตามมาอีก มากมาย ที่ส่งผลต่อตัวบุคคล ครอบครัว ชุมชน สังคม และประเทศชาติ จึงมีส่วนสำคัญและมีผลต่อ พฤติกรรมเสี่ยงต่อยาเสพติดของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนดงหลวงวิทยา อำเภอดงหลวง จังหวัดมุกดาหาร สอดคล้องกับผลการวิจัยของ วาสนา พัฒนกำจร (2551, น. 56) ได้ศึกษาปัจจัยที่

สัมพันธ์กับพฤติกรรมการใช้ยาบ้าของนักเรียนในจังหวัดราชบุรี ผลการศึกษาพบว่า สาเหตุการใช้ยาบ้าเพราะความพึงพอใจยาบ้า และใช้เพื่อความสนุกสนาน ทำงานหรือเสพยาบ้าเพื่อให้ลืมปัญหา หรือความเครียดต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในชีวิต ทั้ง ๆ ที่การเสพยาบ้าไม่ได้เป็นการแก้ปัญหาแต่เป็นการเพิ่มปัญหา โดยคิดว่าการเสพยาบ้าไม่เป็นเรื่องที่ผิด และไม่ทราบถึงผลเสียในระยะยาวของการเสพยาบ้าที่แท้จริง สอดคล้องกับผล การวิจัยของ สถาบันวิจัยนานาชาติด้านสุขภาพอนามัย (Asahi News Service, 1997, น. 32) เรื่องการแพร่ระบาดของแอมเฟตามีนกับเยาวชนในสถานศึกษา ประชากรกลุ่มตัวอย่าง คือ เยาวชนที่กำลังศึกษาในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายทั่วประเทศ จำนวน 100,000 คนใน 186 โรงเรียน พบว่า สถานที่ซึ่งเป็นแหล่งใหญ่ของการซื้อขายแอมเฟตามีนในญี่ปุ่น คือ ตามสถานีรถไฟใต้ดิน ซึ่งมีการจำหน่ายบัตร โทรศัพท์ปลอมควบคู่กับแอมเฟตามีน เนื่องจากกรณีการทำผิดกฎหมายทั้งสองประเภทนี้ มีเครือข่ายโยงใยถึงกัน สาเหตุที่เป็นเช่นนี้เพราะเยาวชนวัยรุ่นในญี่ปุ่น นิยมใช้เครื่องติดตามตัว (Pagers) นักเรียนที่ต้องการใช้บัตร โทรศัพท์ปลอมกับเครื่องติดตามตัว จึงเข้าไปเกี่ยวข้องกับ การใช้แอมเฟตามีนในทางที่ผิด ส่วนสาเหตุซึ่งสำคัญที่สุดของการใช้แอมเฟตามีนในกลุ่มตัวอย่างจะเหมือนกับเยาวชนไทย คือ เพื่อให้ตื่น ไม่ง่วง ช่วยให้ไม่นอนหลับง่าย

5.3 ข้อเสนอแนะ

ในการวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมเสี่ยงต่อยาเสพติดของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนดงหลวงวิทยา อำเภอดงหลวง จังหวัดมุกดาหาร พบประเด็นที่เป็นประโยชน์ต่อการนำไปใช้ ดังนี้

5.3.1 ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการวิจัยไปใช้

5.3.1.1 ผลการวิจัยจากวัตถุประสงค์ข้อที่ 1 เพื่อศึกษาระดับพฤติกรรมเสี่ยงต่อยาเสพติดของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนดงหลวงวิทยา อำเภอดงหลวง จังหวัดมุกดาหาร

1) ด้านการไม่รับผิดชอบต่อสุขภาพตนเอง ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ นักเรียนรับประทานอาหารไม่ตรงเวลา ($\bar{X} = 2.91$) ครูอาจารย์ พ่อแม่ผู้ปกครองควรให้ความรู้เกี่ยวกับสุขภาพ และโภชนาการแก่นักเรียน เพื่อให้ นักเรียนได้ตระหนักถึงความสำคัญ และประโยชน์ของการรับประทานอาหารตรงเวลา และควรแนะนำให้รับประทานอาหารเช้าให้ครบ 5 หมู่ เพราะเป็นวัยที่มีการเจริญเติบโตอย่างรวดเร็ว อาหารจึงเป็นสิ่งสำคัญที่ช่วยในการเจริญเติบโตตลอดจนพ่อแม่ผู้ปกครองควรดูแลเอาใจใส่เรื่องอาหาร และการรับประทานอาหารของนักเรียน รวมทั้งควรแนะนำให้ นักเรียนออกกำลังกายอย่างสม่ำเสมอ เพื่อเป็นการส่งเสริมให้นักเรียนมีความรับผิดชอบต่อสุขภาพของตนเองอีกด้วย

2) ด้านการใช้เวลาว่างไม่เกิดประโยชน์ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ นักเรียนใช้เวลาว่างหมดไปกับการเล่นเกมสล็อตอินเทอร์เน็ต ($\bar{X} = 2.52$) พ่อแม่ผู้ปกครองควรช่วย กันสอดส่องดูแล เอาใจใส่ ไม่ให้นักเรียนใช้เวลาว่างหมดไปกับการเล่นเกมสล็อตอินเทอร์เน็ต เนื่องจากในอินเทอร์เน็ตมีทั้งสิ่งที่ดี และสิ่งที่ไม่ดีมากมาย ถ้าพ่อแม่ผู้ปกครองปล่อยปละ ละเลย ไม่ดูแลเอาใจใส่ อาจทำให้นักเรียนมีพฤติกรรมเลียนแบบในอินเทอร์เน็ต ซึ่งอาจจะเลียนแบบในทางที่ไม่ดี พ่อแม่ผู้ปกครองจึงควรกำหนดกฎกติกาในการใช้อินเทอร์เน็ต จำกัดเวลาว่าควรจะให้ใช้อินเทอร์เน็ตได้นานเท่าใดในแต่ละวัน และใช้ได้เมื่อทำการบ้านเสร็จ หรือเมื่อช่วยงานบ้านเสร็จแล้ว ควรส่งเสริมให้นักเรียนได้ทำกิจกรรมอื่น ๆ บ้าง เพื่อให้นักเรียนได้ใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ ส่งเสริมให้นักเรียนเล่นกีฬา เพื่อเป็นการเสริมสร้างสุขภาพร่างกายของนักเรียนให้แข็งแรง หรือให้นักเรียนช่วยงานบ้าน เพื่อลดภาระของพ่อแม่ผู้ปกครอง เช่น ให้นักเรียนทำความสะอาดบริเวณภายในบ้าน และบริเวณรอบ ๆ บ้าน, ซักผ้า, หุงข้าว และ ล้างจาน เป็นต้น

3) ด้านการแสดงออกเนื่องจากความเครียด ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ นักเรียนได้เถียงกับบุคคลในครอบครัว ($\bar{X} = 2.15$) พ่อแม่ผู้ปกครองควรให้ความรัก ความอบอุ่น ดูแลเอาใจใส่ให้มากขึ้น ไม่ดุคำ หรือทุบตีนักเรียน ควรมีความเข้าใจในตัว of นักเรียนให้มากขึ้น ปรับตัวเข้าหากัน พบปะพูดคุย ถามไถ่เรื่องราวต่าง ๆ เกี่ยวกับนักเรียน คอยให้คำปรึกษา หรือถ้านักเรียนมีปัญหา พ่อแม่ผู้ปกครองควรแนะนำ และช่วยเหลือนักเรียนในการแก้ปัญหาต่าง ๆ ควรอบรมสั่งสอนให้นักเรียนรู้จักวิธีการรับมือกับความเครียดอย่างเหมาะสม และทางโรงเรียนควรจัดกิจกรรมให้นักเรียนได้ทำเพื่อผ่อนคลายความเครียดจากการเรียน เช่น กีฬา ดนตรี เป็นต้น จะช่วยช่วยนักเรียนไม่ได้เถียงกับบุคคลในครอบครัว ซึ่งเป็นผลมาจากการแสดงออกเนื่องจากความเครียดของนักเรียน

4) ด้านการไม่เข้าใจตนเอง ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ นักเรียนสับสนในความคิดของตนเอง ($\bar{X} = 2.14$) ครูอาจารย์ พ่อแม่ผู้ปกครองควรจะต้องดูแลเอาใจใส่นักเรียนให้มากขึ้น ควรพบปะพูดคุย อบรมสั่งสอน หรือให้ข้อคิด ให้คำปรึกษา ในเรื่องต่าง ๆ ทั้งเรื่องของการเรียน การดำเนินชีวิต รวมถึงการให้คำแนะนำ และช่วยเหลือในการแก้ปัญหาต่าง ๆ อธิบายให้นักเรียนได้เข้าใจว่าสิ่งที่นักเรียนคิด หรือทำอยู่ เป็นสิ่งที่ถูกต้องหรือไม่ ผลกระทบที่เกิดจากสิ่งนั้นจะเป็นอย่างไร ทำให้นักเรียนไม่เกิดความสับสนในความคิดของตัวเอง และยังช่วยให้นักเรียนมีความเข้าใจตนเองมากยิ่งขึ้น

5) ด้านการนำสารเสพติดเข้าสู่ร่างกาย ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ นักเรียนมีพฤติกรรมดื่มสุรา ดื่มเบียร์ ($\bar{X} = 1.34$) ครูอาจารย์ พ่อแม่ผู้ปกครอง และคนในชุมชนควรให้ความรู้เกี่ยวกับยาเสพติดแก่นักเรียน เพื่อจะได้รู้ และตระหนักถึงโทษ และพิษภัยของยาเสพติดมากขึ้น ควรช่วยกันสอดส่องดูแลไม่ให้นักเรียนเข้าไปยุ่งเกี่ยวกับสุรา และเบียร์ ถ้าหากนักเรียนดื่มสุรา

และเบียร์เข้าไปมาก ๆ จะทำให้ขาดสติ ขาดความยับยั้งชั่งใจ เกิดความตึกคะนองและควบคุมตนเองไม่ได้ ซึ่งเป็นอีกสาเหตุหนึ่งที่จะนำไปสู่การเสพยาเสพติด และที่สำคัญควรจะขอความร่วมมือกับร้านค้าภายในชุมชน ไม่ให้ขายสุรา และเบียร์ให้กับนักเรียน ซึ่งในปัจจุบันก็มีการบังคับใช้กฎหมายห้ามขายสุราและเบียร์ ให้แก่ผู้ที่มีอายุต่ำกว่า 18 ปี ถ้าร้านค้าใดขายสุรา และเบียร์ให้แก่ผู้ที่มีอายุต่ำกว่า 18 ปี ถือว่าเป็นการกระทำผิดกฎหมาย

6) ด้านการคบเพื่อนที่ติดยาเสพติด ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ นักเรียนอยู่ในกลุ่มเพื่อนที่เสพยาเสพติด ($\bar{X} = 1.26$) ครูอาจารย์ พ่อแม่ผู้ปกครองควรให้ความรัก ความอบอุ่น ดูแลเอาใจใส่นักเรียนให้มากขึ้น ควรอบรมสั่งสอนให้ความรู้เกี่ยวกับโทษ และพิษภัยของยาเสพติด และควรแนะนำนักเรียนให้เลือกคบเพื่อนที่ไม่เสพยาเสพติด เพราะเพื่อนที่เสพยาเสพติดจะทำให้ นักเรียนเข้าใกล้ยาเสพติดมากขึ้น อาจจะถูกเพื่อนชักชวนให้เสพยาเสพติดด้วยกัน พ่อแม่ผู้ปกครองควรหมั่นสอบถามนักเรียนว่าเพื่อนแต่ละคนมีนิสัยใจคอเป็นอย่างไร สูดบุหรื ดื่มสุรา หรือเกี่ยวข้องกับยาเสพติดหรือไม่ ถ้ารู้ว่าเพื่อนของนักเรียนสูบบุหรื ดื่มสุรา หรือเกี่ยวข้องกับยาเสพติด ก็ควรตักเตือนให้นักเรียนอยู่ห่างจากเพื่อนที่เสพยาเสพติด หลีกเลี่ยงการคบเพื่อนที่มีแนวโน้มว่าจะชักนำให้เกิดพฤติกรรมเสี่ยงต่อยาเสพติด ครูอาจารย์ และพ่อแม่ผู้ปกครองควรสอนให้นักเรียนมีทักษะในการปฏิเสธเมื่อเพื่อนนำยาเสพติดมา และชวนให้เสพยาเสพติดด้วยกัน ควรปลูกฝังทัศนคติให้แก่เด็กเรียนว่า ถ้าหากเข้าไปยุ่งเกี่ยวกับยาเสพติด ก็อาจจะถูกเจ้าหน้าที่ตำรวจจับ ทำให้เสียอนาคตทางการศึกษา และควรที่จะปลูกฝังให้นักเรียนมีความมุ่งมั่นต่อการศึกษาเล่าเรียนเพื่ออนาคตที่ดีของนักเรียน

5.3.1.2 ผลการวิจัยจากวัตถุประสงค์ข้อที่ 1 เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมเสี่ยงต่อยาเสพติดของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนดงหลวงวิทยา อำเภอดงหลวง จังหวัดมุกดาหาร

1) ปัจจัยด้านอิทธิพลจากดารารและสื่อต่างๆ มีผลต่อพฤติกรรมเสี่ยงต่อยาเสพติดของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนดงหลวงวิทยา อำเภอดงหลวง จังหวัดมุกดาหาร พ่อแม่ผู้ปกครองควรดูแลเอาใจใส่นักเรียน คอยสังเกตพฤติกรรมของนักเรียนว่านักเรียนมีพฤติกรรมเลียนแบบ ดาราและสื่อต่าง ๆ หรือไม่ คอยให้คำปรึกษาแนะนำ อบรมสั่งสอนให้นักเรียนได้รู้ว่าสิ่งที่ดาราและสื่อต่าง ๆ แสดงออกมานั้น ถูกหรือผิดอย่างไร ถ้าหากนักเรียนเลียนแบบดารารและสื่อต่าง ๆ แล้วผลที่ตามมาจะเป็นอย่างไร ในส่วนของสื่อทุกชนิดก็ควรจะตระหนักถึงจรรยาบรรณของสื่อที่จะนำเสนอข้อมูลข่าวสาร และควรวิเคราะห์ถึงผลกระทบที่จะเกิดขึ้นต่อสังคมว่ามีมากน้อยเพียงใด พ่อแม่ผู้ปกครองควรกำหนดกฎกติกาในการดูทีวี หรือใช้อินเตอร์เน็ตของนักเรียน ควรจำกัดเวลาให้ดูทีวี หรือใช้อินเตอร์เน็ต ได้นานเท่าใดในแต่ละวัน ควรจะดูทีวี หรือใช้อินเตอร์เน็ตได้เมื่อทำการบ้านเสร็จ และช่วยงานเสร็จแล้ว ควรส่งเสริมให้นักเรียนมีงานอดิเรก และกิจกรรมอื่น ๆ เช่น กีฬา และ ดนตรี เป็นต้น

2) ปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อมในโรงเรียน มีผลต่อพฤติกรรมเสี่ยงต่อยาเสพติด ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนดงหลวงวิทยา อำเภอดงหลวง จังหวัดมุกดาหาร ผู้บริหารโรงเรียนควรกำหนดแนวทางปฏิบัติเพื่อป้องกันปัญหาเสพติด จัดให้มีครูอาจารย์รับผิดชอบ การดำเนินงาน ให้ความรู้เรื่องโทษและพิษภัยของยาเสพติด สร้างทักษะชีวิต และภูมิคุ้มกันสารเสพติด พัฒนาและปรับปรุงการเรียนการสอนด้วยการสอดแทรกความรู้เรื่องยาเสพติดเข้าไปในหลักสูตร ทุกระดับชั้น โดยสอดคล้องกับแผนป้องกันและปราบปรามยาเสพติด พ.ศ. 2545 - 2549 ของคณะกรรมการ ป้องกันและปราบปรามยาเสพติด (ป.ป.ส.) สร้างเครือข่ายเฝ้าระวังป้องกันปัญหาเสพติด โดยการระดมความร่วมมือของบุคลากรในสถานศึกษา หน่วยงานภาคีในพื้นที่ชุมชน หน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน องค์กรปกครองท้องถิ่น ซึ่งสามารถสร้างเครือข่ายการทำงานได้หลายรูปแบบ ประชาสัมพันธ์ ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับยาเสพติด จัดการรณรงค์เนื่องในวันต่อต้านยาเสพติดสากล (26 มิถุนายน ของ ทุกปี) หรือจัดกิจกรรมในรูปแบบที่หลากหลายเพื่อตอบสนองความสนใจ และสอดคล้องกับความถนัด ของนักเรียน เช่น จัดการแข่งขันกีฬา จัดการประชุมคนตรี ประกวดร้องเพลง ควรจัดโครงการ (To Be Number One) ซึ่งเป็นโครงการในทูลกระหม่อมหญิงอุบลรัตนราชกัญญาสิริวัฒนาพรรณวดี โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อรวบรวมสมาชิกในการร่วมเป็นพลังในการต่อต้านยาเสพติด ครูอาจารย์ ควรเสียสละเวลาว่างส่วนตัวในการดูแลเอาใจใส่ และเข้มงวดกับนักเรียนในแต่ละระดับชั้นของตนเอง ให้มากขึ้น และจัดให้มีครูเวรตรวจตราดูแลสถานที่ต่าง ๆ ทั่วโรงเรียน ตรวจตราในห้องน้ำ จุดอับ มุมลับตาต่าง ๆ เพื่อให้โรงเรียนปลอดภัยจากยาเสพติดมากยิ่งขึ้น

3) ปัจจัยด้านทัศนคติเกี่ยวกับยาเสพติด มีผลต่อพฤติกรรมเสี่ยงต่อยาเสพติด ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนดงหลวงวิทยา อำเภอดงหลวง จังหวัดมุกดาหาร พ่อ - แม่ ผู้ปกครอง ครูอาจารย์ คนในชุมชน และตำรวจควรจัดอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับยาเสพติด เพื่อให้ให้นักเรียนได้รู้ถึงโทษ และพิษภัยของยาเสพติดมากขึ้น และควรช่วยกันปลูกฝังนักเรียนให้มี ทัศนคติที่ไม่ดีต่อยาเสพติด ซึ่งให้นักเรียนได้เห็นว่ายาเสพติดเป็นสิ่งที่ไม่ดี ไม่มีประโยชน์ต่อร่างกาย ยาเสพติด เป็นสิ่งที่เลิกได้ยาก ซ้ำยังก่อให้เกิดปัญหาต่าง ๆ ตามมาอีกมากมายที่ส่งผลกระทบต่อตัวบุคคล ครอบครัว ชุมชน สังคม และประเทศชาติ

5.3.1.3 ผลการวิจัยจากวัตถุประสงค์ข้อที่ 3 เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะปัจจัยที่มีผลต่อ พฤติกรรมเสี่ยงต่อยาเสพติดของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนดงหลวงวิทยา อำเภอดงหลวง จังหวัดมุกดาหาร

- 1) นักเรียนไม่ควรเข้าไปยุ่งเกี่ยวกับยาเสพติดโดยเด็ดขาด
- 2) ควรเลือกคบเพื่อนที่ไม่เสพยาเสพติด
- 3) ควรแนะนำเพื่อนให้รู้ถึงโทษ และพิษภัยของยาเสพติด

4) โรงเรียน ชุมชน และสถานีตำรวจควรร่วมกันจัดให้มีการอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับยาเสพติด เพื่อให้ให้นักเรียน ได้รู้ถึงโทษและพิษภัยของยาเสพติดมากขึ้น

5) ควรช่วยกันปลูกฝังให้นักเรียนมีทัศนคติที่ไม่ดีต่อยาเสพติดซึ่งให้นักเรียนเห็นว่ายาเสพติดเป็นสิ่งที่ไม่ดี ไม่มีประโยชน์ต่อร่างกาย เป็นสิ่งที่เลิกได้ยาก ซ้ำยังก่อให้เกิดปัญหาต่าง ๆ ตามมาอีกมากมายที่ส่งผลกระทบต่อบุคคล ครอบครัว ชุมชน สังคม และประเทศชาติ

6) ควรจัดกิจกรรมรณรงค์ต่อต้านยาเสพติด หรือจัดกีฬานันทนาการต้านยาเสพติด เพื่อให้ให้นักเรียน ได้ใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ ได้ทำกิจกรรมร่วมกับคนในชุมชน

7) ควรให้ครูอาจารย์ พ่อแม่ผู้ปกครอง เพื่อนบ้าน คนในชุมชน รวมทั้งตำรวจ ช่วยกันสอดส่องดูแลในชุมชน ไม่ให้มีการแพร่ระบาดของยาเสพติดในชุมชน ไม่ให้มีการเสพ ไม่ให้มีการค้า เพื่อให้ชุมชนปลอดภัยจากยาเสพติดมากขึ้น

5.3.2 ข้อเสนอแนะเพื่อการทำวิจัยครั้งต่อไป

5.3.2.1 ควรมีการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมเสี่ยงต่อยาเสพติดของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนดงหลวงวิทยา อำเภอดงหลวง จังหวัดมุกดาหาร นอกจากปัจจัยที่มีผล 9 ด้าน และพฤติกรรมเสี่ยง 6 ด้าน ที่ทำการวิจัยนี้แล้ว

5.3.2.2 ควรมีการศึกษาเชิงลึกโดยการสัมภาษณ์ เพื่อให้ได้ข้อมูลที่เจาะลึกและหลากหลายมากขึ้น เกี่ยวกับพฤติกรรมเสี่ยงต่อยาเสพติดของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนดงหลวงวิทยา อำเภอดงหลวง จังหวัดมุกดาหาร